

LOB-dossier

Bovenbouw havo en vwo

Ashram College

Klas:

Naam:

In klas 3 ben je al veel te weten gekomen over jezelf, je kwaliteiten en interesses. Op grond daarvan heb je een profielkeuze gemaakt. In de bovenbouw breid je dit uit om te komen tot een goede studiekeuze. Dit proces bestaat uit vier fases:

- Oriënteren
- Verkennen
- Verdiepen
- Beslissen

In de opdrachten hieronder doorloop je deze fases door testen te maken, vragen te beantwoorden en praktijkervaringen op te doen door het bezoek van open dagen, proef studeren, meelopen enz.

Fase 1: Oriënteren

Onderstaande testen leggen een belangrijke basis voor je studiekeuze. Je kunt ze voor het bezoek aan open dagen doen als voorbereiding of daarna als check.

Competentietest: <https://www.123test.com/nl/competenties-test/>

1. Wat zijn jouw drie sterkste competenties?

Persoonlijke waarden test: <https://www.123test.com/nl/persoonlijke-waarden-test/>

2. Welke waarden zijn voor jou het meest belangrijk en welke het minst?

Persoonlijkheidstest: <https://www.16personalities.com/nl/persoonlijkheidstest>

3. Bekijk de resultaten en bespreek die met familie en/of vrienden. Wat klopt wel en wat niet? Welke eigenschappen ontbreken, maar zijn volgens jou wel belangrijk?

Studiekeuzetest: <https://icares.com/tests/start/education>

<https://www.123test.com/nl/gratis-studiekeuzetest/>

4. Welke drie studiegebieden hebben nu vooral jouw interesse?

Alle informatie over vervolgopleidingen, studiefinanciering, selectie en de kalender met alle open dagen van universiteiten en hogescholen vind je op

Studiekeuze 123.nl <https://www.studiekeuze123.nl/>

Open dagen kalender: <https://www.studiekeuze123.nl/open-dagen>

Onderstaande opdrachten 1,2 en 3 kun je doen als extra of in plaats van bovenstaande testen. Kijk maar wat het beste bij jou past.

Opdracht 1: de HZO-test op papier (verkrijgbaar bij de decaan)

De test werkt zo:

1. Je maakt de test op blz. 8 t/m 15 en vindt door optellen van de scores je persoonlijke code op blz. 17.
2. Je noteert de code en kijkt op blz. 18 en 19 of er een groot verschil is tussen de uitslag bij de vier onderdelen (activiteiten/vaardigheden/beroepen/eigenschappen en waarden). Zo ja, dan noteer je het verschil en probeert daar een verklaring voor te geven.
3. Je leest de omschrijving bij de drie types van jouw code op blz. 20 t/m 25 en schrijft op wat klopt en wat niet.
4. Je zoekt op blz. 28 t/m 42 welke opleidingen bij de persoonlijke code passen. Let op: is de code bijv. ARC, dan zoek je eerst bij alle opleidingen die beginnen met AR of RA welke opleidingen interessant zijn. Daarna is het aan te raden om ook te kijken bij opleidingen die beginnen met de derde letter uit de code. Je noteert de interessante opleidingen.
5. Tot slot noteer je bij de lijst van interessante opleidingen:
 - waar de opleiding (of een vergelijkbare opleiding!) te volgen is
 - wanneer daarvan de open dagen, meeloopdagen, proefstudeer-mogelijkheden zijn
 - wat over deze of een vergelijkbare opleiding te vinden is op www.studiekeuze123.nl en op www.carrieretijger.nl

Opdracht 2: interessegebieden kiezen

Op de pagina Bachelors van de UVA (Universiteit van Amsterdam) vind je alle opleidingen van de UvA, ingedeeld naar interessegebied:

[Alle bacheloropleidingen - Universiteit van Amsterdam \(uva.nl\)](http://www.uva.nl/bachelors)

1. Neem aan de hand van de kopjes en een snelle blik op de titels van opleidingen alle interessegebieden door. **Welke twee of drie gebieden spreken je het meest aan?**
Bespreek met een medeleerling de twee of drie gebieden die jullie het meest aanspreken. Vindt de ander dat bij jou passen?

2. Opleidingen selecteren in je interessegebieden

- a.. Selecteer in je favoriete interessegebieden steeds een of twee opleidingen door op het hartje te klikken.
- b. Ga naar je lijst met favoriete opleidingen door op het hartje rechtsboven op de webpagina te klikken.

c. Gebruik deze lijst met links om de opleidingspagina's van deze opleidingen globaal te bekijken.

d. Bespreek met een medeleerling welke drie opleidingen van je lijst je het leukst vindt.

3. Drie opleidingen en hun beschikbaarheid in Nederland

a. Schrijf de drie opleidingen op die je op dit moment het meest aanspreken, met daarbij de URL van de opleidingspagina.

b. Ga naar de website Studiekeuze123.nl en zoek op waar je elk van je drie opleidingen nog meer kunt studeren.

c. Noteer voor de drie opleidingen een aantal andere universiteiten of hbo's waar je de opleiding kunt volgen, inclusief een URL voor die opleiding en locatie.

d. Noteer de data van de opendagen en meld je op de website van de opleiding aan voor informatie in je mailbox. Dan kun je niks missen!

Opdracht 3

Ga naar www.tkmst.nl Scrol naar beneden en klik op "Voor VWO scholieren, alle wo opleidingen". In de kolom links kun je filters aanzetten. Vink aan: bachelor, hogeschool of universiteit en de drie sectoren je interessant vindt. Noteer die hieronder:

Mij interesseren de volgende drie sectoren:

Bekijk nu per gekozen sector alle mogelijke bacheloropleidingen (hbo en wo).
Noteer hieronder 2 à 3 opleidingen die je interessant lijken

Mij interesseren de volgende opleidingen:

Lees per studie wat er bij "details" staat en beoordeel de studie voor jezelf met een cijfer tussen 0 en 10. Geef ook uitleg.

Beoordeling per opleiding:

Van mensen en ervaringen leer je dikwijls meer dan uit boeken.

Daar gaat de opdracht hieronder van de oriënterende fase over.

Opdracht 4 Van mijn beste vriend(in) leerde ik dat

Van mensen en ervaringen leer je dikwijls meer dan uit boeken. Soms is dat bewust, vaak niet eens. In deze opdracht ga je na wat je aan waardevolle dingen van wie/welke gebeurtenis hebt geleerd. **Probeer een lijstje van 10 zaken te maken, waar je nog steeds iets aan hebt.**

Hieronder een paar voorbeelden van leerlingen.

1. Door mijn werk op de boomkwekerij heb ik mijn liefde voor planten en bomen meegekregen en geleerd om hard te werken.
2. Van mijn oude basisschoolmeester Robert heb ik geleerd nooit aan mezelf te twijfelen, want ik ben slim genoeg. Dit had ik nodig, aangezien ik eerst voor dom werd verklaard door de meester er voor.
3. Van mijn oma leerde ik, dat ik alles kan bereiken wat ik wil en me niet moeten laten tegenhouden, omdat ik toevallig vrouw ben. Ze was voor haar tijd een feministe.
4. Van mijn vriend Marco leerde ik, dat vrijwilligerswerk ook werk is. Hij hielp mij ook in te zien, dat werk, dat je graag doet makkelijker te doen is.

Dit leerde ik van vrienden, familie, medeleerlingen en hier heb ik nog steeds iets aan:

Fase 2: Verkennen

In deze fase ga je verder met het verzamelen van (globale) informatie over opleidingen die je aanspreken.

Opdracht 1

Veel informatie over opleidingen, studeren, financiën, selectie en inschrijvingsprocedures is te vinden op internet. Kies een website en bestudeer hoe de website in elkaar zit en welke informatie je hier kunt vinden. Presenteer de website aan de klas.

- www.studiekeuze123.nl
- <https://www.studiekeuze123.nl/begrippenlijst>
- <https://www.studiekeuze123.nl/open-dagen>
- <https://studiekeuze.gompas.nl/>
- www.tkmst.nl
- www.duo.nl

- www.hbobachelors.nl
- www.universitairebachelors.nl
- www.carrieretijger.nl
- www.kiesjestudie.nl
- <https://www.ikwildokterworden.nl/>
- <https://www.ditdoeik.nl/>
- <https://icares.com/>
- www.wilweg.nl
- <https://www.tussenjaarkenniscentrum.nl>
- <https://www.studying-in-uk.org/>
- <https://fulbright.nl/>

Opdracht 2

Zoek uit wanneer er Open Dagen zijn in de volgende steden, zowel voor Hbo als Universiteit.

Stad	Naam instelling	Datum Open Dag
Amsterdam		
Leiden		
Den Haag		
Rotterdam		

Haarlem		
Delft		
Utrecht		
Enschede		
Tilburg		

Tussenjaarbeurs

Jaarlijks vindt er ook een tussenjaarbeurs plaats voor hen die na het diploma eerst een jaar iets anders willen gaan doen. Deze wordt georganiseerd door het Tussenjaarkenniscentrum. Kijk voor datum en inhoud op: <https://www.tussenjaarkenniscentrum.nl/tussenjaar-mogelijkheden-en-risicos/tussenjaarbeurs/>

Het bezoeken van een Open Dag

Kijk op www.studiekeuze123.nl, www.universitairebachelors.nl, www.tkmst.nl of www.hbobachelors.nl en maak een planning van de open dagen die je wilt gaan bezoeken. De meeste Open Dagen vinden plaats op zaterdag. Sommige Open Dagen zijn onder schooltijd. Wij vinden het als school zo belangrijk dat je naar open dagen gaat, dat je er vrij voor mag vragen. Er gelden echter wel de volgende regels:

- Je mag geen toetsen missen, omdat je naar een open dag gaat!

- Als de open dag op vrijdag én zaterdag is, krijg je uiteraard geen vrij.
- Vrij vragen voor een open dag (en hetzelfde geldt voor andere LOB-activiteiten als meeloopdagen, proefstuderen e.d.) doen je ouders via het ouderportaal.
- **Beoordelingsformulier Open Dag**

Als je naar een open dag van een opleiding geweest bent, kom je meestal thuis met een bepaalde indruk van de opleiding. Soms denk je: “Nou, dit is het helemaal” en misschien een andere keer: “Nooit van mijn leven!”. Maar in deze meeste gevallen zal het ergens daar tussenin liggen. Het is goed die eerste indruk meteen vast te leggen, zodat je later beter kunt vergelijken tussen de opleidingen die je bezocht hebt. Daardoor maak je ook een betere keuze. **Het beoordelingsformulier Open Dag** is bedoeld om je daarmee te helpen.

Opdracht 3

Presenteer de ervaringen, die je hebt opgedaan tijdens je bezoek aan de Open Dag aan de klas.

Beoordelingsformulier Open Dag

Naam opleiding

Stad

Studierichting

Datum

Kwaliteit
Hoe is de opleiding beoordeeld door de visitatiecommissie?
Hoeveel procent valt het eerste jaar af?
Hoeveel procent haalt in drie jaar het bachelordiploma?
Is er studiebegeleiding voor de eerstejaars?
Krimpt of groeit de opleiding?
Hoe oordelen de studenten zelf over hun opleiding? Denk daarbij aan colleges, voorbereiding op tentamens, contact met de docenten.
Is er de mogelijkheid om internationale ervaring op te doen?

Programma
Ben je tevreden over de verhouding onderwijs-zelfstudie? Hoeveel contacturen heb je per week?
Krijg je hoorcolleges, werkcolleges, werkgroepen, practica? Ben je tevreden over de verhouding studie - practica?
Hoe groot zijn de groepen?
Werk je veel samen?
Bestaat er een handig overzicht van de studiestof zodat je kunt plannen?
Hoe wordt er getoetst?
Hoe zit het met het bindend studieadvies?
Is de opleiding makkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer? De reistijd is minuten. Is dat acceptabel?
(als de opleiding verschillende locaties heeft) Kan je makkelijk van de ene naar de andere locatie komen?

Op Kamers
Kun je in die plaats makkelijk een kamer krijgen?
Is er een speciaal huisvestingsbureau voor de studenten?
Hoe zijn de uitgaansmogelijkheden?
Welke leuke studenten/studieverenigingen zijn er?
Welke mogelijkheden zijn er om te sporten?
Beroepsperspectief
Welke beroepen zijn er mogelijk na de opleiding?
Hoe is de kans op een baan?

Fase 3: Verdiepen

Opdracht 1

Langzamerhand krijg je een steeds beter beeld over wie je bent, waar je talenten liggen en welke studierichtingen daarbij passen. Het zou dus goed kunnen zijn dat je interesse anders ligt dan je eerder hebt ingevuld. Ga nogmaals naar www.tkmst.nl. Scrol naar beneden en klik op “Voor VWO scholieren, alle wo opleidingen”. In de kolom links kun je filters aanzetten. Vink aan: bachelor, hogeschool of universiteit en twee sectoren je interessant vindt. Noteer die hieronder:

Opdracht 2

Bekijk nog eens de opleidingen binnen deze twee sectoren en maak een top-3 van opleidingen die jou op dit moment het meeste aanspreken. Is er iets veranderd ten opzichte van de resultaten van fase 1 oriënteren?

Top-3

Laat jouw ouders commentaar geven op de door jou gekozen opleidingen. Passen ze wel of niet bij jou en waarom?

Opdracht 3

Jij bent nu decaan

Vraag je buurman/vrouw wat haar uitkomst is van opdracht 3. Hij/Zij vraagt dat ook aan jou. Zoek vervolgens van elkaars favoriete opleidingen alles zoveel mogelijk informatie op en ondervraag je buurman/vrouw. Probeer te ontdekken of hij/zij weet wat de eisen zijn, waar de opleiding verzorgd wordt, welke andere mogelijkheden er zijn (HBO/MBO etc.) . Beoordeel uiteindelijk of je klasgenoot in jouw ogen voldoende weet van de opleiding.

Naast Open dagen organiseren Universiteiten en Hogescholen diverse manieren om je nader kennis te laten maken met de inhoud en organisatie van studierichtingen. Zij organiseren **Meeloopdagen, Proefstudeermogelijkheden** en **Masterclasses**. **Universiteiten en Hogescholen hechten veel waarde aan deelname hieraan.** De activiteiten geven je namelijk een goed inzicht in of de studie echt bij je past.

Opdracht 4

Zoek van je Top-3 studies uit wat er mogelijk is op het gebied van proefstuderen, masterclass en meeloopdag. Noteer de data en mogelijkheden in het schema hieronder

Studie	Proefstuderen	Masterclass	Meeloopdag

MELD JE OP TIJD AAN!!!

Meiden in bèta, techniek en IT.

Om het techniekonderwijs onder meiden meer aandacht te geven organiseren de universiteiten en hogescholen verschillende activiteiten. Bekijk eens de volgende sites met onder meer filmpjes en interviews.

<https://www.utwente.nl/onderwijs/bachelor/girls-in-stem/>

<https://www.ditdoeik.nl/>

Fase 4: Beslissen

Als je je studie gevonden hebt, is het belangrijk om de onderwijsinstellingen met elkaar te vergelijken. Hoe doe je dat? Een goede manier is het raadplegen van :

De Keuzegids

Sinds een aantal jaren wordt er een **kwaliteitsonderzoek** gedaan bij de verschillende opleidingen. Daarbij wordt o.a. gekeken naar het volgende:

Hoeveel afvallers zijn er in het eerste jaar?

Hoeveel mensen halen binnen redelijke tijd hun diploma?

Zijn de studenten zelf tevreden over hun opleiding?

De **Keuzegids Hoger Onderwijs** (aparte uitgave voor VWO en HBO) is op de decanenkamer te raadplegen. Voor de meeste studierichtingen kun je daar de antwoorden op bovenstaande vragen vinden. Op die manier kun je vaststellen welke Hogeschool of Universiteit voor jouw keuze het best bekend staat.

Hoe vergelijk je opleidingen?

1. Let op *eisen van toelating en selectie*.

Elke student moet deelnemen aan een matchingsactiviteit. Deze activiteiten kunnen heel verschillend zijn per opleiding en per onderwijsinstelling. De uitslag is nog niet bindend maar is wel een indicatie of de gekozen opleiding bij je past.

Bijvoorbeeld: HBO Communicatie Hogeschool Leiden: eenvoudig matchingsformulier
Hanzehogeschool: gedegen digitale matching Hogeschool Amsterdam: loting Hogeschool Utrecht selectie met assessment.

2. Let op het *onderwijs examen reglement (OER)*. Dit is te vinden op de website van de opleiding. Hierin staan zaken als: hoeveel studiepunten moet ik het eerste jaar halen? Hoeveel tentamens mag ik per jaar herkansen? Welke tentamens mag ik herkansen? Hoe is compensatie mogelijk? Hoe lang blijven behaalde cijfers geldig? Dan kan zomaar blijken, dat een opleiding die streng oogt in de praktijk de student meer kansen biedt.

3. Let *niet op werkgelegenheidscijfers maar eerder op salaris*. De werkgelegenheid schommelt te erg om een goede indicator te zijn. De lagere salarissen bij de kunstopleidingen en de relatief hoge salarissen bij opleidingen als verloskunde en tandheelkunde zeggen meer.

4. Let op *hoe de opleiding zorgt voor binding met zijn studenten*. Veel contact, veel mogelijkheden voor begeleiding en feedback tussen student en docent is vaak een garantie voor succes.

5. Let op de *keuzemogelijkheden* binnen het Bachelorprogramma en de hoeveelheid eigen ruimte die je als student krijgt.

6. Kijk bij je keuze niet alleen naar het bachelorprogramma maar ook naar de masters die daarna mogelijk zijn. Dit hoeft niet in dezelfde stad te zijn maar let wel op: elke master stelt zijn eigen toelatingseisen. Het is belangrijk vooraf te kijken of jouw favoriete bachelor en master op elkaar aansluiten.

Opdracht 1: Verschil Hbo en Universiteit

Het kan soms een moeilijke keuze zijn: wat past het best bij mij, een studie in het HBO of aan de Universiteit. De opleidingen zijn vaak bijna even lang, dus dat maakt geen verschil uit.

Maar op grond waarvan moet een VWO-leerling beslissen naar het Hbo te gaan en een Havo-leerling om door te stromen naar het VWO om naar de Universiteit te kunnen?

Op <https://www.universiteitleiden.nl/onderwijs/bachelors/studiekeuze/hoe-maak-je-een-studiekeuze/studiekeuzetests-en-tips#ontdek-de-verschillen> vind je een uitgebreide uitleg over de verschillen tussen Hbo en universiteit.

Hieronder staat een kort zelfonderzoek van 10 vragen. Op de volgende bladzijde wordt uitgelegd wat de uitslag voor jou kan betekenen.

1. Vind je het leuk om met begrippen en structuren bezig te zijn? Of houd je je liever bezig met de vraag hoe je iets nu eigenlijk maakt? Met andere woorden: ben je meer theoretisch of praktisch ingesteld?

theoretisch	1	2	3	4	5	6	7	8	9	praktisch
-------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----------

2. Ben je meer geïnteresseerd in de werkelijkheid zelf en in *concrete* dingen, of vind je het leuk na te denken hoe de werkelijkheid verklaard en uitgepluisd kan worden? Als het laatste klopt dan vind je het waarschijnlijk leuker om met *abstracte* dingen bezig te zijn.

abstract	1	2	3	4	5	6	7	8	9	concreet
----------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----------

3. Wil je het liefst zoeken naar het *gebruik* van nieuwe ideeën of technieken of vind je het leuker die nieuwe dingen zelf uit te vinden?

vernieuwen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	gebruiken
------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----------

4. Vind je het leuker om producten of processen uit te voeren of hou je ervan iets te onderzoeken, waarvan de resultaten pas (veel) later toegepast zullen worden?

onderzoeken	1	2	3	4	5	6	7	8	9	uitvoeren
-------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----------

5. Wil je studeren aan een instelling waar de docenten alleen bezig zijn met onderwijs of liever aan een instelling waar de medewerkers ook zelf onderzoek uitvoeren?

onderzoeksgericht	1	2	3	4	5	6	7	8	9	onderwijsgericht
-------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	------------------

6. Wil je intensief contact met de docenten? Of zeg je dat hoeft niet. Als ik maar met vragen ergens terecht kan als ik dat nodig vind?

niet zo intensief	1	2	3	4	5	6	7	8	9	vrij intensief
-------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----------------

7. Vind je het prettig om begeleiding bij je studie te krijgen. Of zeg je: ik ben zelfstandig genoeg om het alleen te kunnen?

weinig begeleiding	1	2	3	4	5	6	7	8	9	veel begeleiding
--------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	------------------

8. Voel je je prettiger bij onderwijs in een kleine groep waardoor er individuele aandacht is? Of geef je de voorkeur aan een grotere groep waarin er minder op je gelet wordt?

grote groepen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	kleine groepen
---------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----------------

9. Heb je tot nu toe veel tijd aan je opleiding moeten besteden, of valt dat wel mee? Wat heb je liever een vervolgopleiding met een relatief hoog of laag studietempo?

hoog	1	2	3	4	5	6	7	8	9	laag
------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	------

10. Behoor je in de klas tot de beste leerlingen, of ga je door hard werken iedere keer net aan over?

goede leerling	1	2	3	4	5	6	7	8	9	kan het niveau net aan
----------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	------------------------

UITSLAG

Voordat je de uitslag gaan berekenen, eerst nog het volgende. Dit heel korte testje is natuurlijk geen wondermiddel. Het geeft je eigenlijk alleen aan *waaraan* je zou kunnen denken als je voor jezelf een beslissing moet nemen. Maar uiteindelijk neem je natuurlijk zelf de beslissing over je verdere loopbaan in het onderwijs.

Je berekent de uitslag als volgt: tel de punten bij elkaar op en de het getal door 10.

Als je uitslag kleiner is dan 3,0 dan heb je bij het beantwoorden van de vragen aangegeven dat je belangstelling meer bij het wetenschappelijk onderwijs ligt. Als je uitkomt boven de 7,0 dan liggen jouw talenten meer bij het Hoger Beroepsonderwijs. Ligt het ertussen dan kun je in feite beide kanten op. In dat geval is het misschien goed te bedenken dat je bij het plannen van je loopbaan je meestal beter kan richten op een goede uitgangspositie. Dat zou kunnen betekenen, dat je als goede Hbo'er meer kans van slagen hebt dan als matige academicus.

Opdracht 2

Vergelijk twee onderwijsinstellingen waar jouw favoriete opleiding wordt aangeboden.

Noteer de verschillen tussen twee onderwijsinstututen. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld de Keuzegids.

--

Welke onderwijsinstelling spreekt je het meeste aan en waarom?

--

Opdracht 3

Je wilt vast ook meer weten over de baankansen en werkgelegenheid voor jouw favoriete opleiding. Gebruik hiervoor onderstaande websites en noteer het gevonden resultaat.

- Studiekeuze123.nl
- Tkmst.nl
- Opleidingenwerk.nl
- Youchooz.nl (vooral beroepen in de zorg)
- Nationaleberoepengids.nl
- <https://www.universiteitleiden.nl/onderwijs/bachelors/studiekeuze/hoe-maak-je-een-studiekeuze/studie-en-arbeidsmarkt>

Aanmelding, matching en selectie

Sommige opleidingen in het hoger onderwijs zijn nogal populair en trekken veel studenten. Andere opleidingen stellen speciale eisen aan hun studenten. In alle twee de gevallen zullen de opleidingen gaan selecteren. Hieronder staan wat nuttige tips en opmerkingen:

1. Je moet er in dat geval rekening mee houden dat de aanmeldingsprocedure anders verloopt dan gewoon. In ieder geval zijn er **strikte deadlines** waarvoor je het aanmeldingsformulier moet hebben opgestuurd.
2. Probeer je op de hoogte te stellen **waar de opleiding bij de selectie zoal op let**. Dat kom je het beste te weten door in gesprek te gaan met studenten op een open dag of via de chat.
3. Voor de **Academies voor Lichamelijke Opvoeding** geldt dat ze meer geïnteresseerd zijn in allround sporters dan in iemand die uitblinkt in één bepaalde tak van sport. Je zult dus een aantal sporten redelijk moeten kunnen. Verder is het natuurlijk een *lerarenopleiding*, dus ze kijken ook naar je persoonlijkheid. Een gespierde hork zal het in dat vak niet ver brengen.
4. Voor alle **kunstopleidingen** geldt dat je al een behoorlijke basis moet hebben om met succes deel te kunnen nemen aan het toelatingsexamen. Iemand die goed 'Boer daar ligt een kip in 't water' kan spelen en verder niets, heeft op een conservatorium weinig te

zoeken. Hetzelfde is het geval bij opleidingen voor beeldende kunst, dans en toneel. Je zult dus al meerdere jaren hard moeten werken aan de voorbereiding, bijvoorbeeld door in je vrije tijd al cursussen op dat gebied te doen of lid te worden van een toneelgezelschap. Overleg in ieder geval je plannen met je docent muziek, BV of drama.

5. De **Pabo's** laten mensen met een vwo-diploma zonder meer toe. Leerlingen met een havodiploma moeten een toelatingstest doen voor Aardrijkskunde, Geschiedenis en/of Natuur en Techniek als deze vakken niet in hun eindexamenprofiel zitten. Er zijn verschillende mogelijkheden om je hierop voor te bereiden.

www.goedvoorbereidnaardepabo.nl

6. Er bestaat natuurlijk altijd de mogelijkheid dat je afgewezen wordt. Daar valt meestal niet veel aan te doen. **Zorg er dus altijd voor dat je een alternatief te hebt!**

Matching en Selectie

Per 2017 is het **voor alle opleidingen met een beperkt aantal plaatsen (de zogenaamde numerus fixus opleidingen)** verplicht om aankomende studenten **zelf te selecteren**. De loting is afgeschaft. **Aanmelden voor deze studies moet voor 15 januari in je examenjaar**. Hoe de selectieprocedures er precies uit gaan zien is niet in zijn algemeenheid te zeggen, maar je gemiddelde cijfer op het overgangsrapport van voorexamenklas (!) naar examenklas zal daarbij zeker een grote rol spelen. Een gemiddelde van 8 of hoger maakt je kans om toegelaten te worden groter. Daarnaast stelt elke opleiding zijn eigen selectieprocedure vast. Die kan bestaan uit het beoordelen van je motivatie (door brief, gesprek of test), het aanbieden van colleges die afgesloten worden met een toets, etc.. **Kijk vooral goed op de website van de opleiding om te zien welke eisen er gesteld worden en hoe/wanneer de selectie plaatsvindt**. Het kan van belang zijn om in klas 4 of 5 al aan vrijwilligerswerk te beginnen, waarmee je aantoont affiniteit met een studie te hebben!

Alle informatie van de overheid over selectie vind je op de site van www.duo.nl (<https://www.duo.nl/particulier/fixusopleidingen.jsp>). Zij publiceren jaarlijks de lijst van numerus fixus opleidingen en daar vind je ook de voorwaarden voor aanmelding. Je mag je voor twee numerus fixus opleidingen aanmelden en dat mogen ook twee dezelfde opleidingen aan verschillende universiteiten zijn. Dit geldt echter voor een aantal studies niet!!! Daarvoor kun je maar aan de selectie van één universiteit meedoen. Let hier dus goed op!!

Geef je tot slot op tijd op voor **de matching** nadat je een studie hebt gekozen. Deze matching bepaalt niet je toelating, maar is wel verplicht en zeker ook zeer nuttig om te kijken of de opleiding echt bij je past.

Aan het eind van het schooljaar ga je jouw ervaringen op het gebied van LOB delen door middel van een brief. Hieronder vind je een aantal vragen die je kunnen helpen om een zo duidelijk mogelijk beeld te schetsen van jouw studiekeuze-voortgang. Probeer zoveel mogelijk van deze vragen in je brief te beantwoorden. Voordat je de LOB-brief inlevert bij de coach vullen de je ouders de brief aan met wat zij van jouw studiekeuze-traject tot nu toe vinden. Succes!

1. Naar welke open dagen ben je geweest?
2. Welke opleidingen bevielen je het meest en welke het minst? Leg uit waarom.
3. Waaraan moet een opleiding wat jou betreft voldoen?
4. Als je nog geen geschikte opleiding hebt gevonden, wat heb je dan in de opleidingen tot nu toe gemist?
5. Ben jij een maximiser (er moet een opleiding zijn die perfect bij mij past en die zal ik vinden ook) of een satisfyer (in alle opleidingen zit wel iets dat niet helemaal bij mij past, belangrijk is dat het nu goed voelt).
6. Kun je al zeggen, dat je een favoriete sector of opleiding hebt gevonden? Welke en waarom denk je dat die bij jou past?
7. Ben je voldoende op de hoogte van de inhoud, eisen, soort onderwijs, selectieprocedure, matching, etc. die horen bij jouw favoriete studie? Zo nee, wat ga je verder ondernemen om daarachter te komen?
8. Welke ondersteuning heb je nog nodig?
9. Wie heb je allemaal betrokken in het proces van studiekeuze tot nu toe en met wie heb je gesproken? Wie zou je er verder nog in willen betrekken?
10. In het LOB-boekje staat op blz. 6 en 7 een hele lijst met websites die jou kunnen helpen in het studiekeuzeproces. Welke websites lijken jou interessant om nog te bekijken?
11. Je hebt bij het maken van de testen en bij het zoeken op websites opleidingen gevonden. Welke zijn afgefallen en waarom en welke neem je mee naar 5 havo/6vwo om verder te onderzoeken?
12. Zijn er op dit moment belemmeringen om je favoriete studie te gaan doen? Zo ja welke? Hoe kun je ze oplossen?
13. Omschrijf je LOB-plannen voor volgend jaar. Hier moet minstens één meeloopdag en één proefstudeer-activiteit bij zitten.
14. Vraag je ouders om een reactie te schrijven op jouw brief en lever het volledige document digitaal bij je coach in.